

A döntéseink

SZOMBAT DÉLUTÁN

E HETI TANULMÁNYUNK: Példabeszédek 18:24; Prédikátor 2:1-11; Máté 7:24-25; 22:35-37; 1Korinthus 15:33; Efezus 1:1-4

„De ha nem tetszik nektek, hogy az URat szolgáljátok, válasszátok ki még ma, hogy kit akartok szolgálni: akár azokat az isteneket, akiket az atyáitok szolgáltak a folyamon túl, akár az emóriai isteneit, akiknek most a földjén laktok. De én és az én házam népe az URat szolgáljuk” (Józs 24:15, RÚF)!

Észrevettük már, hogy az élet tele van választásokkal? Sőt, azt is mondhatnánk, hogy egész nap, az ébredésünk pillanatától kezdve csak döntéseket hozunk, olyan sokat, hogy igazából nem is gondolunk rájuk. Egyszerűen csak döntünk.

Néhány döntés egyszerű és rutinszerű, míg mások megváltoztatják az életünket és örökre kihatnak, nemcsak ránk, hanem a családukra nézve is.

Mennyire fontos tehát, hogy jól átgondoljuk a döntéseinket, különösen a nagyokat, amelyek kihatnak ránk és a családukra, nemcsak a mi egész életünkben, hanem még az övékében is!

Hányan bánjuk a mai napig bizonyos döntéseinket? Hányan élünk együtt most is bizonyos „roncsokkal”, a régi, rossz döntéseink maradványaival? Szerencsére létezik bűnbocsánat! Van megváltás, gyógyulás, még a legrosszabb döntések esetében is!

Ezen a héten nagy vonalakban áttekintjük a választásaink kérdését: hogyan döntsünk, és választásaink milyen hatással lehetnek ránk, a családukra.

SZABAD AKARAT, SZABAD VÁLASZTÁS

Néhány keresztény azt gondolja: Isten még az ember születése előtt elhatározza, hogy majd üdvözül-e. Azaz aki végleg elvész, azért jut kárhozatra, mert bölcsességében Isten eldöntötte (állítja ez a teológia), hogy annak az embernek el kell veszni. Ez azt jelentené, hogy egyesek a döntéseiktől függetlenül jutnának kárhozatra.

Jó, hogy hetednapi adventistaként nem értünk egyet ezzel a teológiai felfogással! A hitünk szerint ugyanis Isten azt akarja, hogy mind megmeneküljünk, és már a világ kezdete előtt kiválasztott az örök életre Őbenne.

Olvassuk el Ef 1:1-4, Tit 1:1-2 és 2Tim 1:8-9 verseit! Mit mondanak ezek a szövegek arról, hogy Isten kiválasztott bennünket? Mikor történt ez?

A jó hír ellenére néhányan mégis elvesznek (Mt 25:41). Ez pedig azért van, mert bár Isten mindannyiunkat kiválasztott, az embereknek megadta a legszentebb ajándékot, a szabad akaratot, a szabad választás lehetőségét.

Mit tanít Mt 22:35-37 szakasza a szabad akaratról?

Az Úr nem kényszerít bennünket arra, hogy szeressük Őt. A szeretetnek önként kell ébrednie ahhoz, hogy szeretet legyen. Sok szempontból úgy is érvelhetnénk, hogy a Biblia annak a története, hogyan nyújtotta ki Isten a kezét az elveszett emberiség felé, mert kényszerítés nélkül akarja elnyerni a szívüket. Ez Jézus életében és szolgálatában mutatkozik meg a legjobban, illetve abban, ahogyan az emberek elfogadják Őt szabad akaratból. Némelyek vonzódtak hozzá, mások pedig a halálát kívánták.

Isten valóban kiválasztott bennünket az üdvösségre, de végül nekünk kell meghozni erről a döntést, nekünk kell elfogadni! Vitathatatlan, hogy minden döntésünk közül az Úr szolgálatával kapcsolatos kérdések járnak a legmészszerűbb következményekkel ránk és azokra (mint például a szűk családkra) nézve, akikre hat az életünk – a döntéseinkkel együtt.

A JÓ DÖNTÉSEK MEGHOZATALA

Tudjuk, hogy milyen fontosak a döntéseink. Azzal is tisztában vagyunk, hogy a rossz döntésekkel mennyit árthatunk önmagunknak, de másoknak is. Az tehát a kérdés: hogyan dönthetünk helyesen?

A következő versekben általános lépéseket találunk, amelyek segítségével jó döntéseket hozhatunk. Melyek ezek a lépések?

1Thessz 5:17; Jak 1:5 _____

Ézs 1:19; Mt 7:24-25 _____

Zsolt 119:105; 2Tim 3:16 _____

Péld 3:5-6; Ézs 58:11 _____

Péld 15:22; 24:6 _____

A lényeges döntéseink esetében különösen fontos, hogy az Úrhoz forduljunk imában, és mindent megtegyünk, nehogy megszegjük Isten törvényét vagy Igéje elveit! Alapvető, hogy Istenben bízunk és neki rendeljük alá a döntéseinket. Azaz imádkoznunk kell, hogy a választásaink dicsőítsék Őt, és késznek kell lennünk a kívánságainkról is lemondani, ha ellenkeznének Istennek az életünkre vonatkozó tervével. A bölcs tanácsadók is nagy segítségünkre lehetnek a döntéshozatalban. Végül pedig megnyugodhatunk abban, hogy Isten szeret és a legjobbat akarja nekünk, és ha hittel, alázattal átadjuk neki az életünket, akkor benne bízva léphetünk előre a meghozott döntéseink mentén.

Hogyan szoktuk meghozni életünk nagy döntéseit? Milyen lelki lépésekre kerítünk sort, mielőtt választanánk?

BARÁTAINK MEGVÁLASZTÁSA

A legfontosabb döntéseink közé tartozik, hogy kiket választunk barátainknak. Többször nem úgy indulunk el, hogy most barátokat szerzünk, a barátságok általában természetes módon alakulnak ki, miközben időt töltünk hasonló érdeklődési körű emberek társaságában.

A következő bibliaversekben milyen elveket találunk a barátok megválasztását illetően? Péld 12:25; 17:17; 18:24; 22:24-25

Péld 18:24 szerint, ha barátokat szeretnénk, barátságosnak kell lennünk. Előfordul, hogy az ember egyedül érzi magát, de a morózus, rossz hozzáállás taszítóan hat másokra. „Még a legkiválóbbaknak is vannak nem szerethető jellemvonásai. Amikor barátokat keresünk, válasszuk azokat, akik nem távolodnak el tőlünk, ha megtudják, hogy nem vagyunk tökéletesek! Mindkét oldalról szükség van a türelemre. Szeretnünk és tisztelnünk kell egymást a hibák, hiányosságok ellenére is, amelyeket mindenképp észreveszünk, mert ez a krisztusi lelkület! Legyünk alázatosak, ne bízunk önmagunkban, illetve igyekezzünk türelmes kedvességet tanúsítani mások hibái láttán! Így eltűnik belőlünk az én-központú irigység és nagylelkűek, bőkezűek lehetünk” (Ellen G. White: *Pastoral Ministry*. 95. o.).

A barátság legismertebb történetei közé tartozik Dávid és Jonatán esete. Ha Saul, Izrael első királya, Jonatán apja hűséges, engedelmes lett volna, országa több nemzedéken át fennmarad, a trónt pedig Jonatán örökölte volna. Ám Saul bizonyosságát adta, hogy érdemtelen az elhívásra, ezért Isten Dávidot választotta Izrael új királyául, kizárva Sault abból, ami máskülönben az övé lett volna. Kirívó példája ez annak, hogyan hat a család egyik tagjának (Saulnak) a döntése a másikra (Jonatánra).

Jonatán viszont nem haragudott Dávidra és nem is volt féltékeny rá. Inkább úgy döntött, hogy segít Dávidnak, védi az apja, Saul haragjával szemben. „Miatán véget ért a beszélgetés Saullal, Jónátán lelke összeforrt Dávid lelkével. Úgy megszerette őt Jónátán, mint önmagát” (1Sám 18:1, RÚF). Milyen nagyszerű példa ez az igaz barátságra!

„Ne tévelyegjetelek. Jó erkölcsöt megrontanak gonosz társaságok” (1Kor 15:33). Milyen tapasztalataink voltak barátokkal, akik talán nem akartak rosszat, végül mégis ártottak nekünk? A rossz társaság hogyan rontja meg a családi kapcsolatokat?

TÁRSAT VÁLASZTANI EGY ÉLETRE

Óvatosan kell megválasztanunk a barátainkat, de még körültekintőbbnek kell lennünk, amikor a jövőbeli házastársunkat választjuk ki! Ádám boldog lehetett, mivel Isten a saját kezével, ráadásul belőle formálta meg az élete társát. Az első férfi könnyen dönthetett, hiszen Éva volt az egyetlen, méghozzá tökéletes nő. Nekünk már kissé nehezebb a dolgunk, mivel egyikünk sem tökéletes és jóval több ember közül kell választanunk.

Igen fontos ez a döntés, és Isten nem is hagyott bennünket útmutatás nélkül életünknek ezen a területén. A hétfői tanulmány fontos pontjai mellett találunk itt néhány konkrét lépést a házasság teljes kérdésével kapcsolatban (a házassággal részletesebben a 6. tanulmányban foglalkozunk). Azon kívül, hogy szolgálni fogjuk-e az Urat, a házastárs megválasztásának kérdése lesz mindig is a legtöbb következménnyel járó döntés, amit az ember meghoz az élete során.

Milyen általános iránymutatást találunk a következő bibliaszövegekben a hozzánk illő társ kereséséhez? Zsolt 37:27; 119:97; 1Kor 15:33; Jak 1:23-25

Amellett, hogy keressük a megfelelő házastársat, mi váljunk előbb olyaná, aki megfelelő! *„Amit akartok azért, hogy az emberek ti veletek cselekedjenek, mindazt ti is úgy cselekedjétek azokkal; mert ez a törvény és a próféták”* (Mt 7:12). Találhat az ember valakit, minden kívánatos tulajdonsággal, akiből nagyszerű társa lehetne, de ha közben belőle hiányzik mindez, abból probléma lesz.

Ez nem újdonság, és nem is csupán a házasságra vonatkozik, hanem úgy általában az életre. Pál a Római levél elejének nagy részében azokhoz szól, akik olyasmieért marasztalnak el másokat, amiben ők maguk is vétkesek. Ahogy Jézus mondta: *„Miért nézed a szálkát a testvéred szemében, a saját szemedben pedig még a gerendát sem veszed észre”* (Mt 7:3, RÚF)?

Milyen gyakran kívánjuk, hogy a másik (talán a házastársunk) olyan tulajdonságokkal rendelkezzen, amelyek éppen belőlünk hiányoznak? Gondolkodjunk el ezen!

PÁLYAVÁLASZTÁS

Egyszer el kell döntenünk, hogy mihez szeretnénk kezdeni az életünkkel a munka vagy a karrier szempontjából. Kivéve a különösen gazdagokat vagy pedig a háztartásbeliként a családról gondoskodókat (ami a foglalkozások között a legnemesebb), a megélhetés érdekében mindenkinek pályát kell választania. Természetesen bizonyos körülmények között élünk, amelyek nagymértékben behatárolják a pályaválasztásunkat. Ám a foglalkozásunkat illetően mindannyian meghozhatunk bizonyos döntéseket – főként annak tudatában, hogy üdvösségünk van Jézus Krisztusban –, amelyek gazdagabb értelmet és célt adnak az életünknek. Röviden: bármivel is foglalkozunk, azt tehetjük Isten dicsőségére.

Milyen hibákat követett el Salamon? Mit tehetünk, nehogy mi is hasonló hibába essünk? Préd 2:1-11

Nem kell gazdagnak lenni ahhoz, hogy olyan csapdába essünk, mint Salamon. *„Mert minden rossznak gyökere a pénz szerelme, amely után sóvárogva egyesek eltévelyedtek a hittől, és sok fájdalmat okoztak önmaguknak”* (1Tim 6:10, RÚF). Lehet az ember szegény, de közben pontosan úgy szeretheti a pénzt, mint az, aki gazdag. Igaz, el kell tartanunk magunkat, de függetlenül attól, hogy mivel foglalkozunk vagy mennyit keresünk, nem kell hajszolnunk a gazdagságot, ami bálványunkká válhat. Sok család szenvedett már olyan apa miatt, akít megrögzötten hajtott a pénzkereset vágya, miközben elhanyagolta a családját, mert csak gazdag akart lenni. Hány gyerek és feleség választott volna inkább szerényebb életkörülményeket, mint hogy megromoljon a kapcsolatuk az édesapával! A legtöbben az előbbi választották volna az utóbbi helyett.

Isten úgy tervezte a teremtéstől kezdve, hogy a munka az élet része legyen (1Móz 2:15). Az viszont már veszélyes, ha a munkánk lesz az életünk középpontja, vagy csak azt szolgálja, hogy vagyona tegyünk szert. Ez volt Salamon hibája. Ilyesmiben kereste az élet értelmét, és ugyan bizonyos mértékig megelégedést talált ezekben, végül mégis arra jutott, hogy minden hiábavaló.

Valaki egyszer felvetette: „Vajon hányan kívánták az életük végén azt, hogy bárcsak több időt töltöttek volna az irodában, mint a családjukkal?” Milyen fontos üzenetet találunk ebben a gondolatban?

TOVÁBBI TANULMÁNYOZÁSRA:

A Szentírás egészében találkozunk az emberi szabad akarat valóságával. Ádám és Éva még a bűneset előtt is rendelkezett szabad akaratral (*Mózes első könyve* 3. fejezete), amivel sajnálatos módon nem tudtak jól bánni. A tökéletes, el nem bukott lények helytelenül éltek a szabad akaratral, akkor bűnősként mennyivel inkább fenyeget bennünket ez a veszély?!

Ne feledjük, a szabad akarat pontosan azt jelenti, hogy *szabad*, vagyis a ránk nehezedő külső és belső nyomás alatt sem *kell* a rosszat választanunk. Viszont Isten bennünk rejlő ereje által jó döntést hozhatunk, a tőle kapott szabad akaratral. Tehát mennyire fontos gondosan mérlegelni a döntéseinket, különösen mivel azok hatnak a családjuk életére is! Kain tönkretette a családját a szabad elhatározásából meghozott döntésével, hogy megöli a testvérét. József testvéreinek szabad akaratli döntése, hogy öccsüket eladják rabszolgának, megmérgezte az édesapjuk életét. „*Ő felismerte, és azt mondta: Az én fiam ruhája ez! Vadállat ette meg, biztosan szétépte Józsefet! És megszaggatta Jákób a felsőruháját, szakruhát tekert a derekára, és sokáig gyászolta a fiát. Fiai és leányai mind vigasztalni próbálták, de nem akart megvigasztalódni, hanem ezt mondta: Gyászolva megyek le fiamhoz a holtak hazájába! Így siratta őt az apja*” (1Móz 37:33-35, RÚF).

Az egész Bibliában, ahogyan az életben is találunk példát arra, hogy a családtagok szabad akaratli döntése akár jól, akár rosszul, de hatott a többiekre, amint pl. Kóré, Dáthán és Abirám esetében is láthatjuk (4Móz 16:1-32; vö. 1Móz 18:19; Dán 6:23-24).

BESZÉLGESSÜNK RÓLA!

- 1) Milyen szabad akaratlan alapuló döntéseket hoztunk meg ma? Mit árul ez el az Istennel és az emberekkel való kapcsolatunkról? A döntéseink közül melyeket szeretnénk utólag megváltoztatni?
- 2) Milyen bibliai szereplők döntöttek rosszul, és mit tanulhatunk a hibáikból? Hogyan ártottak a családjuknak?
- 3) Mindenki bánja a rossz döntéseit. Miért számít ilyenkor különösen jó hírnek az evangélium? Milyen bibliai ígéretre hivatkozhatunk, ha kétségbeestünk vagy büntudat gyötör a rossz döntések miatt?
- 4) Ha valaki a házasságról akarna beszélgetni velünk, milyen tanácsot adnánk neki? Miért? Milyen elvekre mutathatunk rá Isten Igéjéből, amelyek segítenek ebben a fontos döntésben?

ID. SZÖLLŐSI ÁRPÁD

Boldog csak az lehet, aki nem becsüli túl magát.

Bölcs és okos közti különbség: a bölcs nem esik abba bele, amiből az okos még ki tud mászni.

Bölcsesség: ha tudjuk, mit kell tenni. Ügyesség: ha tudjuk, hogyan kell tenni. Erény: ha megtesszük.

Az Istenbe vetett bizalom ott kezdődik, ahol az ember magába vetett bizalma megszűnik.

A beszéd művészet, a hallgatás még nagyobb művészet.

Azok a barátok, akik ismernek és ennek ellenére is szeretnek.

A humorérzék az elme szellőzőablaka.